

Mińsk Mazowiecki, 9 września 2024r.

BM.0003.8.2024

Pani Sylwia Idzkowska
Radna Rady Miasta
Mińsk Mazowiecki

ODPOWIEDŹ NA INTERPELACJĘ

Odpowiadając na Pani interpelację, przekazaną przez Przewodniczącą Rady Miasta w dniu 27 sierpnia 2024r., dotyczącą stanu bezpieczeństwa powodziowego oraz planów i dalszych działań w kierunku poprawy infrastruktury przeciwpowodziowej, informuję:

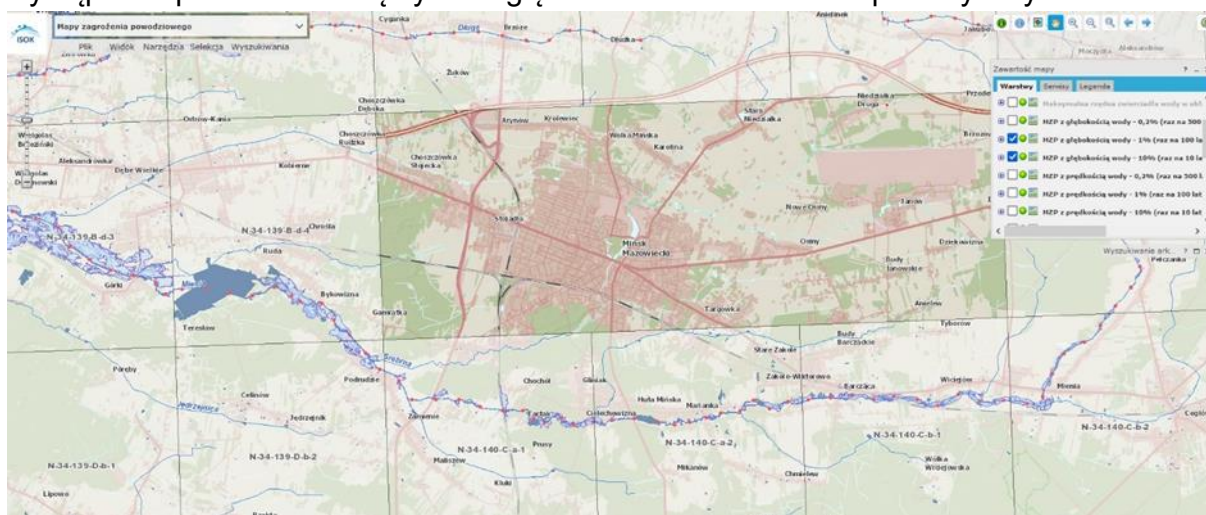
Ad 1. W Miejskim Planie Adaptacji do zmian klimatu uchwalonym uchwałą nr IV.31.2019 Rady Miasta Mińsk Mazowiecki z dnia 21 stycznia 2019 r. w sprawie przyjęcia „Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Mińsk Mazowiecki do roku 2030 z perspektywą do roku 2090” przeanalizowano możliwe kierunki zmian czynników klimatycznych dla regionu miasta. Wyniki analizy narażenia wskazują, że w przypadku opadów nawalnych zwiększeniu może ulec zarówno wysokość pojedynczego opadu, jak i liczebność dni z wysokimi sumami opadów, które dotychczas przynosiły straty i utrudniały funkcjonowanie miasta w związku z podtopieniami. Natomiast narażenie na powódzie zarówno dotychczasowe jak i przyszłe określone zostało w stopniu niskim (brak zagrożenia powodziowego). W dokumencie wyznaczony został cel strategiczny jakim jest ochrona mienia prywatnego i publicznego oraz infrastruktury komunalnej przed nadmiarem wody w sytuacjach ekstremalnych opadów (Program „Sucha stopa”). Realizacja tego celu to przede wszystkim stworzenie lub odtworzenie systemu gospodarowania wodą deszczową w mieście. W Planie Adaptacji do zmian klimatu przeanalizowano wrażliwość obszaru miasta na podtopienia oraz wyznaczono obszary zagrożone podtopieniami.

Ad 2. Zgodnie z art. 16 pkt. 43 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087) przez definicję powodzi należy rozumieć czasowe pokrycie przez wodę terenu, wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych. Oznacza to, że jest to zjawisko hydrologiczne związane z takimi opadami deszczu, które prowadzą do wezbrania wód rzecznych w ciekach lub zbiornikach wodnych, skutkującego zatopieniem znacznych obszarów lądu. W odniesieniu do takiej formy zjawiska powodzi, ustawa prawo wodne określa obligatoryjny obowiązek ujawniania w dokumentach planistycznych obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego, tj.:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1 % (raz na 100 lat),

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10 % (raz na 10 lat),
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska,
- pas techniczny.

Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego są uzgadnianie z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie pod kątem wyznaczania obszarów powodziowych. Tereny te przedstawia się na mapach zagrożenia powodziowego oraz na mapach ryzyka powodziowego, których ustalenia uwzględnia się w dokumentach planistycznych gmin. Ponadto, dla obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego, Rada Ministrów w formie rozporządzeń zatwierdza plany zarządzania ryzykiem powodziowym. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, udostępnionymi w Hydroportalu w ramach Informatycznego Systemu Osłony Kraju, w granicach miasta Mińsk Mazowiecki nie znajdują się obszary szczególnego zagrożenia powodziowego, których ustalenia w kontekście ryzyka wystąpienia powodzi muszą być uwzględnione w dokumentach planistycznych.

Źródło: <https://wody.isok.gov.pl/>

Rozszerzając temat wykraczający poza zakres pytania o ryzyko wystąpienia powodzi, w odniesieniu do budowy i rozbudowy nowych osiedli mieszkalnych warto zwrócić uwagę na zasady gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi, które określone są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Podstawowym ustaleniem planu miejscowego, uwzględniającym potrzebę zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w kontekście realizacji zabudowy, jest określenie minimalnego udziału powierzchni czynnej na działce budowlanej, co tworzy naturalne obszary retencji tych wód. W odniesieniu do terenów zabudowy mieszkaniowej, obecnie tworzone zapisy miejscowych planów ustalają zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania poprzez wprowadzanie do ziemi, jeżeli pozwalają na to warunki gruntowo-wodne lub odprowadzenie do zbiorników retencyjnych, przy czym odprowadzenie części wód opadowych lub roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej dopuszcza się przy zastosowaniu urządzeń opóźniających ich odpływ do odbiornika. Oznacza to, że nowa zabudowa, która jest realizowana w oparciu o ustalenia ww. planów miejscowych, musi uwzględniać obowiązek retencji lub częściowej retencji wód opadowych.

Organem odpowiedzialnym za respektowania ww. opisanych zasad gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi, określonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jest Starosta Miński. Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725) zgodność zamierzenia budowlanego z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, weryfikowana jest przez organ administracji architektoniczno-budowlanej przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Ponadto wskazany w Planie Adaptacji do zmian klimatu Program „Sucha stopa”, zwraca uwagę na potrzebę uwzględnienia w procesie przygotowania, konsultowania oraz realizacji planów przestrzennego zagospodarowania konsekwencji zmian klimatu i to zarówno wynikających z długoletnich trendów, jak i coraz częstszych oraz o większej sile ekstremalnych zjawisk atmosferycznych związanych z wodą.

Ad 3. Poprzez nazwę urządzenia hydrologiczne należy rozumieć urządzenia wykorzystywane w hydrologii m.in. systemy pomiarowe stanu wody, czujniki poziomu wody, łaty wodowskazowe. Urządzenia takie montowane są w stacjach hydrologicznych, które na terenie kraju prowadzone są przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowego Instytutu Badawczego (IMGW-PIB). Jednocześnie IMGW-PIB jest podmiotem odpowiedzialnym za przeglądy i konserwację swoich urządzeń hydrologicznych.

Prawa właścicielskie w stosunku do śródlądowych wód płynących będących wodami publicznymi stanowiącyymi własność Skarbu Państwa wykonują Wody Polskie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGWWP) również może posiadać urządzenia hydrologiczne zamontowane na swoich obiektach. W takim przypadku PGWWP jest podmiotem obowiązany do przeglądów i konserwacji.

Łaty wodowskazowe montowane są również na niektórych urządzeniach wodnych np. jazach. Wtedy obowiązek konserwacji i przeglądów należy do właściciela przedmiotowego urządzenia.

Ad 4. Miasto stara się zapewnić mieszkańcom wzajemnie uzupełniający się, zamknięty cykl działań zmierzających do zarządzania sytuacjami kryzysowymi. W tym celu współpracuje z jednostkami organizacyjnymi oraz spółkami Miasta.

Ad 5. W siatce bezpieczeństwa Planu Zarządzania Kryzysowego Miasta Mińsk Mazowiecki ujęte są zagrożenia m. in. intensywne opady deszczu, które mogą powodować podtopienia terenu. Każde zagrożenie jest podzielone na fazy. W fazie zapobiegania, które polega na eliminowaniu lub redukowaniu prawdopodobieństwa wystąpienia sytuacji kryzysowej albo ograniczeniu jej skutków, przy intensywnych opadach deszczu nie jest wymieniona żadna służba, ponieważ żaden organ administracji publicznej ani żaden człowiek nie ma wpływu na siły natury. W fazach przygotowania, reagowania i odbudowy są wymienione służby, jednostki organizacyjne Miasta i komórki organizacyjne urzędu, które w każdej z faz wykonują swoje zadania na podstawie przepisów prawa lub procedur ich obowiązujących. Zarządzanie Kryzysowe i Sprawy Obronne Urzędu Miasta Mińsk Mazowiecki:

- w fazie przygotowania np. opracowuje plan zarządzania kryzysowego, występuje o zabezpieczenie środków finansowych (rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego), dokonuje zakupu produktów, które mogą być

wykorzystane w fazie reagowania lub odbudowy, otrzymuje zgłoszenia, które realizuje lub przekazuje odpowiednim służbom do realizacji,

- w fazie reagowania np. dostarcza produkty, które są potrzebne do działań ratowniczych, w razie potrzeby uczestniczy przy działaniach ratowniczych, współdziała ze służbami i instytucjami,
- w fazie odbudowy np. występuje o uruchomienie rezerwy celowej na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego lub dotacji celowej z budżetu państwa.

Ilość zgłoszeń do Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych Urzędu Miasta w latach 2013 – 2024 dotyczących podtopień wywołanych intensywnymi opadami deszczu:

- 2013 – 18 – 5 zgłoszeń w dniach 12 i 13.04.2013 r., 2 zgłoszenia w dniu 09.06.2013 r.,
- 2014 – 0,
- 2015 – 1,
- 2016 – 6,
- 2017 – 11 – 4 zgłoszenia w dniach 21-23.02.2017 r., 3 zgłoszenia w dniach 4 i 5.05.2017 r.,
- 2018 – 0,
- 2019 – 2,
- 2020 – 3,
- 2021 – 3 – 3 zgłoszenia w dniu 03.07.2021 r.,
- 2022 – 0,
- 2023 – 0,
- 2024 – 6 – 2 zgłoszenia dotyczyły zalania ul. Benki, problem zalewania ulicy został rozwiązany; 2 zgłoszenia dotyczą jednej posesji; podtopienia po intensywnych opadach deszczu w dniach 19 i 20.08.2024 r.

Z powyższych informacji wynika, że podejmowane przez Urząd Miasta Mińsk Mazowiecki i jednostki organizacyjne Miasta działania zmniejszają ilość podtopień. Jednakże trzeba wziąć pod uwagę fakt, że mimo podejmowanych działań, przy bardzo dużych opadach deszczu możliwe jest wystąpienie podtopień oraz to, że Urząd Miasta nie ma wpływu na podejmowane działania przez mieszkańców miasta by ograniczyć ilość podtopień na należących do nich nieruchomościach.

Ad 6. W mieście Mińsk Mazowiecki nie występują obiekty infrastruktury krytycznej, o których mowa w ww. ustawie.

Ad 7. W przypadku, gdy zniszczenia w obiekcie budowlanym są znaczne na podstawie ustawy o pomocy społecznej stosowane są zasady udzielania pomocy w formie zasiłków celowych dla poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych.

Natomiast w przypadku infrastruktury należącej do miasta, zgodnie z ustawą o zarządzaniu kryzysowym, w budżecie miasta tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu miasta, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Ponadto Miasto ma możliwość ubiegania się o dotację celową z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z remontem, przebudową i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej.

Jednocześnie wyjaśniam, że na podstawie ustawy – prawo budowlane właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany zapewnić, dochowując należytej staranności,

bezpieczne użytkowanie obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych oddziałujących na obiekt, związanych z działaniem człowieka lub sił natury, takich jak: wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska ziemi, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, pożary lub powódzie, w wyniku których następuje uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.

Burmistrz Miasta

/-/ Marcin Jakubowski